

สป.อว (1) / ๒๒๔๗
รับที่ ๒๗ พ.ย. ๒๕๖๒ เวลา ๑๔.๐๕
วันที่

ปลัดกระทรวง
เลขรับ ๙๖๘๘
วันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๖๒
เวลา ๑๓.๐๑

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (๒)
เลขรับ ๙๔๐๓
วันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๖๒
เวลา ๑๓.๕๑

ด่วนที่สุด
ที่ ศธ ๐๔๐๐๘/๗๐๒๕

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

กลุ่มงานอำนวยการ สอ.
รับที่ ๙๐๑
วันที่ ๒๖ พ.ย. ๒๕๖๒ เวลา ๑๔.๕๖

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

เรื่อง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อมูลการสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ ว่า “สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐานจะไม่จัดสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู
และบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เนื่องจาก
รายชื่อค่างในบัญชีจากปีก่อนยังมีมากพอจะทยอยเรียกบรรจุถึงปีการศึกษา ๒๕๖๓ เท่ากับจำนวน
นิสิตนักศึกษาที่เรียนจบครูในปีการศึกษา ๒๕๖๒ และปีการศึกษา ๒๕๖๓ โดนลอยแพ” นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขอเรียนข้อมูลกรณีดังกล่าวมาเพื่อสร้างความเข้าใจ
ตรงกันกับหน่วยงานในกำกับต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำนาจ วิชยานุวัติ)
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
กลุ่มบริหารงานบุคคล ๑
โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๖๖๒
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๔๒๕๖

๑ ๑๕๓๓ ๕๐๓๖. / ๐๖๐. ๕๐.
วิมล ดาใจเพชร

(รองศาสตราจารย์สรนิก ศิลธรรม)

ปอว.
๒๖ พ.ย. ๒๕๖๒

๒ มทบ. ๓๐๓.
เพื่อโปรด

- ทราบ
- ถ้อยปฏิบัติ
- เวียนแจ้ง
- ทิวจรณาดำเนินการต่อไป

๒๖ พ.ย. ๒๕๖๒

(นายวินัย นนท์ศิริ)
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

เวียน ดุจดาวพัตมน์
โปรดดำเนินการ
๒๖ พ.ย. ๒๕๖๒

๒๖ พ.ย. ๒๕๖๒

การสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัด สพฐ.

ตามที่ปรากฏเป็นข่าวทางสื่อ เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2562 ว่า "สพฐ. จะไม่จัดสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัด สพฐ. เนื่องจากรายชื่อกองค้างในบัญชีจากปีก่อนยังมีมากพอจะทยอยเรียกบรรจุถึงปีการศึกษา 2563 เท่ากับจำนวนนิสิตนักศึกษาที่เรียนจบครูในปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 โดนลอยแพให้ไปสอบบรรจุในปีการศึกษา 2564 พร้อมกัน ซึ่งกว่าจะถึงวันนั้นอัตราบรรจุจะลดฮวบลงยิ่งกว่านี้ ทั้งด้วยจำนวนอัตรา การพยายามควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก ลดการจ้างครู และการนำอัตราบรรจุล่วงหน้าไปให้โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่นก่อนหน้านั้น" "การที่ สพฐ. ไม่เปิดสอบครูผู้ช่วยในปีนี้จะทำให้เด็กที่จบการศึกษาปี 2562 และปี 2563 ที่จบปีละประมาณ 35,000 คน 2 ปีรวมกันกว่า 70,000 คน ตกค้าง และต้องไปสอบรวมกับเด็กที่จบปี 2564 รวม 3 ปีกว่า 100,000 คน ยังไม่รวมผู้ที่สอบไม่ผ่านการคัดเลือกในปีก่อน ๆ ที่ตกค้าง และจะมาสมัครสอบด้วย ขณะที่อัตราบรรจุจะลดลง เพราะรัฐบาลมีนโยบายควบรวมโรงเรียนขนาดเล็ก ตัดอัตราไปบรรจุครูคืนถิ่น อีกทั้งยังเปิดกว้างให้ผู้ที่จบสาขาอื่นสามารถสอบเพื่อเป็นครูได้ โดยอ้างว่าเป็นการคัดเลือกคนเก่งมาเป็นครูในสาขาขาดแคลน ทำให้เด็กที่เรียนครูจริง ๆ ถูกลอยแพ" "ทั้งนี้ มีข้อเสนอให้ผู้ที่ยื่นจบครูเหล่านี้ ไปเป็นครูในโรงเรียนเอกชนก่อน เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง แต่เด็กที่เลือกเรียนครูส่วนใหญ่ อยากรับราชการเป็นครู สังกัด สพฐ. เพื่อความมั่นคง และจะเป็นปัญหากับโรงเรียนเอกชน หากครูสอบผ่านเป็นครูผู้ช่วย ก็ลาออก ทำให้โรงเรียนเอกชนขาดครู และต้องรับสมัครใหม่ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทุกปี" "เรื่องนี้ถือเป็นความล้มเหลวของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้ง สพฐ. สถาบันผู้ผลิตครู และคุรุสภา ต้องรับผิดชอบ อนาคตควรมีการวางแผนอัตรากำลังคนและผลิตครูในระบบปิด เช่นเดียวกับการผลิตแพทย์ มีการวางแผนการกำกับทิศทางในการเตรียมครู และกำหนดอัตรารองรับที่ชัดเจน" นั้น

เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2562 สพฐ. ในฐานะหน่วยงานการศึกษาซึ่งเป็นผู้ใช้ครูหน่วยงานหนึ่ง จึงได้เชิญผู้แทนจากหน่วยงานผลิตครู หน่วยงานที่ควบคุมการผลิตครูและการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ และหน่วยงานที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาครู ร่วมประชุมหารือกัน ได้แก่ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกรณีที่เป็นข่าวดังกล่าวข้างต้น

กรณีอัตรารว่างครูผู้สอนที่ สพฐ. ได้รับคืนจากผลการเกษียณอายุราชการในแต่ละปี สพฐ. ได้วางแผนการบริหารอัตรากำลังครูไว้ล่วงหน้า โดยสงวนอัตราไว้รองรับการบรรจุนักศึกษาทุนโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น โครงการ สควค. และโครงการทุนอื่น ๆ สงวนอัตราไว้ร้อยละ 25 เพื่อคัดเลือกบุคคลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/ว 16 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2557 (ว 16/2557) และร้อยละ 50

เพื่อคัดเลือกบุคคลในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/ว 17 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2557 (ว 17/2557) และอัตราว่างที่เหลือจะจัดสรรไว้รับย้ายและบรรจุผู้สอบแข่งขันได้ สำหรับอัตราว่างจากผลการเกษียณอายุราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ได้รับคืนอัตรา ครูผู้สอน จำนวน 20,439 อัตรา ได้ดำเนินการตามแผนบริหารอัตรากำลังครูเหมือนทุกปี โดยรองรับ การบรรจุนักศึกษาทุนโครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 5,253 อัตรา ซึ่งมีผู้ผ่านการคัดเลือกตามเงื่อนไขของโครงการไม่ครบตามแผน ส่วนอัตราว่างที่เหลือ ของโครงการดังกล่าว สพฐ. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเสนอ กศจ. พิจารณารับย้ายหรือบรรจุผู้สอบแข่งขันได้ตามความเหมาะสมต่อไป อีกทั้งในระหว่างปี สพฐ. ก็จะมีอัตราครูที่ว่างจากการเลื่อนไหลเนื่องจากการบรรจุและ แต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ศึกษาพิเศษ เป็นต้น

ขณะนี้ กศจ. และ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ รวม 75 แห่ง มีบัญชี ผู้สอบแข่งขันได้ ตำแหน่งครูผู้ช่วย ปี พ.ศ. 2561 คงเหลือค่างบัญชี จำนวน 43,258 คน (ข้อมูลวันที่ 24 ตุลาคม 2562) ซึ่งจะครบอายุการขึ้นบัญชี ในเดือนกันยายน 2563 กรณี กศจ.ใด ไม่มีบัญชี ผู้สอบแข่งขันได้ในกลุ่มวิชา/ทาง/สาขาวิชาเอกใด หรือหมดบัญชีแล้วก็สามารถขอใช้บัญชีผู้สอบแข่งขันได้ จากบัญชีของ กศจ. อื่นได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/ว 8 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2561 (ว 8/2561)

การขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ เคยกำหนดให้มีการขึ้นบัญชีไว้ ระยะเวลา 1 ปี พอครบ อายุบัญชีก็จะประกาศสอบและได้ครูใหม่ ทำให้ขาดช่วงไม่มีครูสอน แต่ถึงแม้จะมีการขึ้นบัญชี ผู้สอบแข่งขันได้ เป็นระยะเวลา 2 ปี ก็ยังสามารถดำเนินการสอบแข่งขันได้ทุกปี ดังเช่นที่เคยมีในอดีต ซึ่งขณะนี้ สพฐ. ได้สำรวจความประสงค์จะดำเนินการสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย ไปยังสำนักงาน ศึกษาธิการจังหวัด สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ โดยให้จัดส่งข้อมูลให้ สพฐ. ภายในวันที่ 7 ธันวาคม 2562 เนื่องจากอยู่ระหว่างการพิจารณาย้าย ข้าราชการครูผู้สอน รอบที่ 2 ซึ่ง ก.ค.ศ. ได้มีมติขยายเวลาการพิจารณาการย้ายให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2562 ดังนั้น ภายหลังจากการพิจารณาย้ายข้าราชการครูผู้สอนแล้ว ก็จะทราบว่า โรงเรียนที่มีอัตราว่างต้องการครูกลุ่มวิชา/ทาง/สาขาวิชาเอกอะไร หาก กศจ. ไม่มีกลุ่มวิชา/ทาง/สาขา วิชาเอกที่ต้องการ ก็แจ้งความประสงค์ขอเปิดสอบได้ ซึ่งแต่ละ กศจ. ก็ไม่ได้เปิดสอบทุกวิชาเอก

เนื่องจาก สพฐ. เป็นหน่วยงานการศึกษาที่ใหญ่และรองรับการบรรจุครูจำนวนมาก จึงมีปัญหาจากการเปิดสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัด สพฐ. ที่ผ่านมายู่เนื่อง ๆ กล่าวคือ เมื่อได้รับจัดสรรคืนอัตราครูผู้สอนจากผลการเกษียณอายุราชการแล้ว จำเป็นต้องดำเนินการย้ายครูเดิม หมุนเวียนสถานที่ปฏิบัติงานก่อน เพื่อขวัญกำลังใจของครูผู้สอน และเมื่อมีอัตราว่างจากการย้ายแล้ว

จึงจะบรรจุครูใหม่ต่อไป ซึ่งการพิจารณาย้ายครูนั้น ก.ค.ศ. ได้กำหนดการพิจารณาย้ายไว้ 2 รอบ คือ รอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม และรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 15 กันยายน - 15 ตุลาคม ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.4/ว 24 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2559 (ว 24/2559) ดังนั้น การเปิดสอบที่ผ่านมา สพฐ. จึงกำหนดเปิดสอบในช่วงเดือนเมษายน เพื่อให้ได้ครูใหม่ไปบรรจุที่โรงเรียนได้ทันเปิดภาคเรียนที่ 1 และทุกปีที่เปิดสอบจะมีปัญหาเกี่ยวกับครูโรงเรียนเอกชน มาสอบบรรจุครู สังกัด สพฐ. ได้แล้ว ทำให้โรงเรียนเอกชนขาดครูต้องหาทดแทน ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดให้ส่วนราชการกำหนดระยะเวลาการบรรจุและแต่งตั้งครั้งแรกในระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อมิให้กระทบกับการบริหารอัตรากำลังครูของโรงเรียนเอกชน อาจกำหนดระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 เดือน นับแต่วันที่ประกาศขึ้นบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ 0206.6/ว 5 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2561 ซึ่งทำให้ สพฐ. บรรจุครูใหม่ล่าช้าไม่ทันเปิดภาคเรียน แต่หากจะเปิดสอบในเดือนกุมภาพันธ์ หรือเดือนมีนาคม ก็ยังพิจารณาย้ายรอบที่ 1 ไม่แล้วเสร็จ และนิสิตนักศึกษา ก็ยังไม่สำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2561 สพฐ. ได้กำหนดการสอบแข่งขัน ช่วงเดือนกรกฎาคม 2561 เนื่องจาก ก.ค.ศ. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย ใหม่ เมื่อเดือนมิถุนายน 2561

อย่างไรก็ตาม สพฐ. ต้องกำหนดให้มีการสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย อย่างแน่นอน แต่รอผลสำรวจความต้องการจากผู้ดำเนินการสอบก่อน คือ กศจ. และ อ.ก.ค.ศ. สำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษ ซึ่งผู้แทนสำนักงาน ก.ค.ศ. ให้ข้อมูลว่าขณะนี้หลักเกณฑ์และวิธีการสอบแข่งขัน ตำแหน่งครูผู้ช่วย ยังไม่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแต่อย่างใด

ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า กระทรวงศึกษาธิการ และ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรจะต้องพิจารณาข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับครู ทั้งระบบ และกำหนดแนวทางร่วมกัน เนื่องจากจะมีเด็กใหม่ที่จบการศึกษาทุกปี โดยเฉพาะปี 2565 จะเกิดวิกฤตครั้งใหญ่ที่กระทบต่อวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก อันเกิดจากเด็กหลักสูตร 4 ปี และหลักสูตร 5 ปี จบซ้อนกัน จึงอยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักในเรื่องนี้ด้วย ทั้งนี้ จะให้หน่วยงานใดหรือ คุรุสภาเป็นเจ้าภาพระดมความคิดเห็นกันเพื่อพิจารณาการผลิตครูทั้งระบบอย่างจริงจัง แล้วใช้ข้อสรุปนั้นไปดำเนินงาน เพื่อแก้ปัญหาาร่วมกัน

ในส่วนของผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ยินดีรับข้อมูลดังกล่าวไปเผยแพร่ให้ที่ประชุมสภาคณบดีรับทราบเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างหน่วยงานผลิตครู กับ สพฐ. ต่อไป